

Kjørespor. Foto: Anders Kolstad (CC BY-SA 4.0)

Terrengskade

Økosystem: Fjell
Egenskap: A1 Fysiske forhold

År: 2024

0,99

[0,98 - 0.99]

Om indikatoren

Indikatoren beskriver i hvilken grad et økosystem er påvirket av menneskeskapte forstyrrelser knyttet til erosjon fra tunge kjøretøy eller slitasje som følge av intensiv menneskelig bruk, som stier. Det er de lokale effektene, gjennom erosjon og forstyrrelser på jordsmonn og vegetasjon, som er vektlagt i denne indikatoren.

Påvirkningsfaktorer

Indikatoren påvirkes av utmarkskjøring og fottrafikk.

Hvordan måles indikatoren

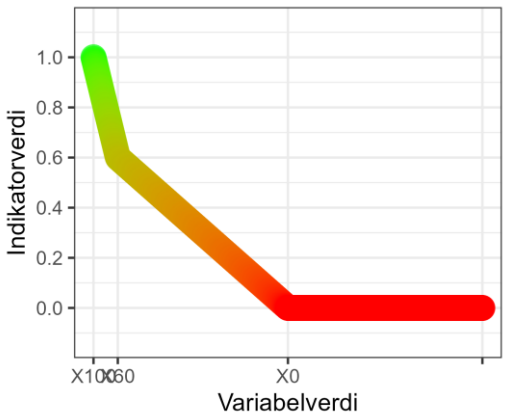
Indikatoren er basert på variablene «tunge kjøretøy» og «slitasje», som registreres på overvåkingslokaliteter i Arealrepresentativ naturovervåking (ANO). Data som samles inn årlig, men 5 år med data, dvs. et helt omdrev i overvåkingsprogrammet, er brukt for å estimere indikatorverdien for 2024.

Sist oppdatert: 05.11.2026

Hvordan beregnes indikatoren

Referansetilstand og skalering

Referansetilstanden er et fjelløkosystem uten menneskelig påvirkning, og derfor settes skaleringsverdien X_{100} til 0 % slitasje eller kjøreskader. Skaleringsverdiene X_0 og X_{60} er definert ved at hhv. 50 % eller 1/16 av arealet et påvirket av slitasje eler kjørespor. Se figur 1.

Figur 1. Generisk figur som illustrerer forholdet mellom variabelverdiene og indikatorverdiene.

Les mer om hvordan indikatoren beregnes her

Hvordan skal endringer i indikatorverdien tolkes

En indikatorverdi på 1 innebærer at medianen for omfanget av terrengskade på tvers av ANO-lokalitetene i fjell er null. Verdier som avtar mot null, innebærer at en større andel av ANO-lokalitetene har fysiske terrengskade.

Usikkerhet

De rapporterte usikkerhetene gjenspeiler estimeringsusikkerhet. Det er også en usikkerhet i datasettet grunnet at de underliggende variablene kun registreres på en svært grov 4-trinns skala. Denne usikkerheten er ikke kvantifisert.

Kilde

Töpper, J. 2026. Erosive disturbance (ID: NO_SLIT_001) v. 2.0.1. ecRxiv: https://github.com/NINAnor/ecRxiv/tree/main/indicators/NO_SLIT_001

Anbefalt sitering

Kolstad, A. og Bjørkvoll, E. (red). 2026. Faktaark for Terrengskade. Økologisk tilstand i fjell for 2026. Norsk Institutt for Naturforskning.

Sist oppdatert: 05.11.2026